

ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВАЛЮТНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Д.В. Малащук

к.е.н., доцент

*ДВНЗ Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана, м. Київ*

Важливим для розвитку валютної політики України є її інтеграція з країнами ЄС. У стратегічному плані вона дозволяє досягти три взаємопов'язані цілі:

- привести макроекономічну політику відповідно до сучасних потреб світових інтеграційних процесів;
- забезпечити країні довгострокову перспективу розвитку і перетворити її у міцну економічно та політично незалежну державу;
- підвищити ефективність валютної політики через вдосконалення механізмів її формування та реалізації.

У практичному плані це дозволить:

- знизити залежність внутрішнього ринку від американського долара і поступове його витіснення з готівкових та безготівкових розрахунків;
- модифікувати валютну базу курсової політики НБУ;
- вдосконалити валютну структуру міжнародних резервів і зовнішніх запозичень;
- розвивати кредитне співробітництво з країнами ЄС;
- підвищити ліквідність ринку європейської валюти в Україні.

В Україні, як і в країнах Центральної та Східної Європи, основними умовами валютної євроінтеграції є встановлення демократичних принципів організації та регулювання валютного обігу, валютних операцій на міжбанківському валютному ринку України для всіх суб'єктів валютно-фінансової діяльності без дискримінації та утисків, гармонізація та уніфікація валютного законодавства України до стандартів ЄС, створення сприятливих умов для потенційних учасників міжнародних розрахункових та фінансових операцій [1].

Заходами, які дозволять ефективно здійснити конвергенцію України та ЄС у валютній сфері на основі досвіду країн Центральної та Східної Європи є:

- збільшення обсягу зовнішньоекономічних та фінансових операцій між ЄС та Україною;
- використання режиму керованого плавання валютного курсу з подальшою лібералізацією і встановленням вільноплаваючого валютного курсу;
- диверсифікація золотовалютних резервів зі збільшенням частки валют країн ЄС;
- встановлення конвертованості національної валюти за капітальними операціями;
- уніфікація та гармонізація національного законодавства з директивами, нормами і стандартами ЄС.

Отже, головною метою концептуальних засад валютної політики держави повинно бути забезпечення стабільності національної грошової одиниці та валютної безпеки країни. У якості концептуальних необхідно вважати правові, організаційні, монетарні та немонетарні засади валютної політики [2]

Необхідно врахувати вплив процесів глобалізації та фінансової лібералізації на правове регулювання здійснення валютних операцій, що застосовуються у країнах Центральної та Східної Європи, в розвинених країнах світу та на наднаціональному рівні [3].

Трансформація механізму валютного регулювання в Україні має відбуватися на основі нової парадигми, яка втілює світові тенденції лібералізації руху потоків капіталу. Важливим є визнання необхідності змін пріоритетів валютної і грошово-кредитної політики України: поступовий перехід до режиму керованого, а потім і вільного плавання курсу гривні та встановлення інфляційних орієнтирів. Це дасть можливість на практиці почати вирішувати таку складну проблему, як формування об'єктивних умов для реалізації ринкових механізмів курсоутворення гривні. Системна побудова механізму валютного регулювання має відображати потребу щодо об'єднання узгодженою спрямованістю окремих інструментів та підвищення рівня керованості ними, врахування специфіки системної дії інструментів валютного регулювання, пошуку шляхів гармонізації інтересів суб'єктів валютних відносин і відповідати принципам транспарентності, функціональної спрямованості, підпорядкованості загальноекономічним цілям. Важливого значення набуває поступова лібералізація правил роботи на валютному ринку з подальшим приведенням чинного законодавства у відповідність до стандартів країн ЄС і міжнародних організацій, з якими Україна має домовленості про співпрацю. Валютна лібералізація стимулюватиме надходження іноземних інвестицій, у тому числі приведе до спрощення порядку використання коштів з рахунків в іноземній валюті, зняття обмежень на репатріацію доходу від інвестицій у вигляді дивідендів за акціями і купонами за облігаціями тощо. Наявність великої кількості обмежень, їх низька прозорість, прогалини у законодавстві, існування подвійної асиметрії, відсутність єдиного регулятора створюють складний та заплутаний механізм регулювання фінансових операцій та додаткові можливості для корупції.

Література:

1. Дзюблюк О. В. Валютна політика: підручник / О. В. Дзюблюк. – К.: Знання, 2007. – 422 с.

2. Єпіфанова М. А. Система валютного регулювання в Україні в умовах лібералізації фінансових ринків / Єпіфанова Марина Анатоліївна; Харківський національний економічний університет. – Харків., 2011. – 22 с.

3. Філіпенко Т.В. Концептуальні засади валютної політики держави / Т.В. Філіпенко // Вісник НГУУ «КП». Політологія.Соціологія.Право. – 2011. – Випуск 3 (11). – С. 166-171.